

Samenwerking tussen Hogeschool Delft en TH Rijswijk weer iets dichterbij

De Stichtingsbesturen en Colleges van Bestuur van de Hogeschool Delft en de Technische Hogeschool Rijswijk hebben na de zomer overeenstemming bereikt over een intentieverklaring om nog dit studiejaar te komen tot een besturenfusie. Beide hogescholen willen daarna de krachten bundelen (in het overleg) om te komen tot een betere regionale samenwerking met de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Leiden. Tijdens een bijeenkomst die de Medezeggenschapsraad (MR) organiseerde, discussieerden medewerkers en studenten of zo'n intensieve samenwerking wel nodig is en of we niet het gevaar lopen om onze zelfstandige positie te verliezen.

Zodra de TH Rijswijk en de Hogeschool Delft de intentieverklaring hebben getekend, zal onderzocht

worden of de plannen die moeten leiden tot besturen- en later instellingsfusie haalbaar en betaalbaar

zijn. De tekening van de intentieverklaring is een serieus 'commitment' tot samenwerking, vandaar dat het College van Bestuur - daar wettelijk niet toe verplicht - voorafgaand aan de ondertekening instemming van de MR vroeg.

Op 11 september peilde de MR tijdens een informatieve bijeenkomst voor studenten en medewerkers of deze intentie 'gedragen' wordt. Circa veertig medewerkers en tien studenten waren aanwezig. Hans Michalides, voorzitter van het CvB, zette de plannen tot regionale samenwerking uiteen.

(vervolg op blz. 4)

DEADLINE KOPIJ

nummer 3

22 oktober 1998

Post-hbo-opleidingen op survival

Hoe bouw ik een 'Arbo'-vlot? Lees meer hierover op blz. 7. (Foto: Lydia Vrolijk)

- 2 **Bijsholing energie-efficiency**
- 3 **86% binnen drie maanden aan 't werk**
- 5 **En... hoe bevalt het?**
- 6 **VSB-beurs: de kans van je leven?**
- 9 **De man van de pot met geld**
- 11 **KMP-enquêtes**

MEDEDELINGEN

Personeel

In dienst

Tamara de Bruijn
(docent Technische Bedrijfskunde)
Els Meertens
(docent Technische Bedrijfskunde)

Uit dienst

Caroline Buurman

Van het decanaat

Universitaire studie

Wil je na de propedeuse naar de universiteit of wil je na de afgeronde studie die kant op? Oriënteer je nu al en kom voor informatie bij me langs.

Dyslectische en buitenlandse studenten

De dyslexie-werkgroep is weer actief, dus let op de aankondigingen op de monitor in de hal. Belangstellenden kunnen bij mij informatie krijgen.

Ziektekostenverzekering

Studenten die *meeverzekerd* zijn bij hun ouders in het *ziekenfonds*, moeten zich *particulier* verzekeren tegen ziektekosten door middel van een Studenten-StandaardPakketPolis (SSPP). Deze polis kun je afsluiten bij elke ziektekostenverzekeraar. Check je situatie en verander die bliksemsnel als dat nodig is. Alle informatie kun je krijgen bij de ziektekostenverzekeraar.

Studiefinanciering

Speciaal voor onze beginnende studenten, maar eigenlijk voor de totale studentenbevolking, deze goede raad: Bewaar (zolang je studeert) alle documenten van de IBG (Groningen) in een

map. Maak, als je correspondeert met Groningen, van elk document een kopie en bewaar ook die zorgvuldig. Alleen dan kun je op een goede manier door een regiokantoor geholpen worden, als je, bij meningsverschillen, de strijd moet aanbinden met de IBG.

Tempobeurs

Voor de *tempobeurs*student, in welk semester dan ook, geldt ook dit cursusjaar weer een te behalen norm van *21 SP*.

Prestatiebeurs

Voor de *eerstejaars prestatiebeurs*student geldt dit cursusjaar een te behalen norm van *21 SP*. De *tweede- en derdejaars prestatiebeurs*studenten moeten voldoen aan de tweede norm: binnen 6 jaar een diploma halen.

Vragen? Anton van Hal, decaan, kamer 121, telefoon (070) 3401 820.

Novalender

Algemeen

Elke dinsdag is er SportSooS. Van tevoren kunnen de sporters in de SooS eten. Daarnaast staat de dinsdag in het teken van SooSen voor studieverenigingen. De SooS gaat open om 14.40 uur. Elke donderdag is er SooS vanaf 12.10 uur. Er kan dan ook in de SooS gegeten worden en hij blijft 's avonds open.

Speciale activiteiten

Dinsdag 10 november is er Magic SooS: een Magic-toernooi, dus. Donderdag 12 november wordt tijdens de pre-ski-party een skireis verloot.

COLOFON

TéHaèR-info!, het informatiebulletin van de TH Rijswijk verschijnt acht maal per jaar (in september, oktober, november, december, februari, maart, april en mei) in een oplage van 2500. Het wordt verspreid onder studenten, afgestudeerden, personeelsleden en stagebedrijven.

Hoofdredactie:

Irma Gosliga

Redactie:

personeelsleden:

Frans Bouts, Sandra Duijndam, Corine van Kaam, Erik Kruiders, Grada Vermin, Paul Witte

studenten:

Remco Claij, Steven Schuurman

Eindredactie:

Mirca Groenen

Fotoredactie:

Paul Witte

E-mail: redactie@thrijswijk.nl

Contactpersoon adverteerders:

PR & Voorlichting

Telefoon: (070) 3401 542

Grafische vormgeving, lay-out en druk:

Rob Hagman en Bidjai Rangoe, Repro TH Rijswijk

Adres:

R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk, Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk

Telefoon: (070) 3401 500

Telefax: (070) 3192 406

E-mail: info@thrijswijk.nl

Internet: <http://www.thrijswijk.nl>

TH Rijswijk schoolt mts'en bij in energie-efficiency

Om in de toekomst aan de eisen van het bedrijfsleven te kunnen voldoen hebben de mts'en in Zuid-Holland samen met de TH Rijswijk - en ondersteund door een tweetal energiebedrijven - nieuw lesmateriaal ontwikkeld op het gebied van energie-efficiency.

Op 10 september jl. ging de eerste bijscholing voor mts-docenten van start, verzorgd door docent Henk van Woerden.

De landelijke Docentenvereniging Energie-Efficiency heeft samen met NOVEM (Nederlandse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Milieu) het initiatief genomen om nieuwe lesstof voor mts'en te ontwikkelen, die moet voldoen aan de landelijke

exameneisen c.q. de steeds hogere eisen die het bedrijfsleven stelt aan afgestudeerde mts'ers.

In Zuid-Holland zijn twee energiebedrijven, ENECO en EMH, bereid gevonden dit project te ondersteunen. De nieuwe lesstof is getest op

mts'en. Er wordt een andere didactische aanpak gevolgd dan bij het oude materiaal: de nadruk ligt meer op zelfwerkzaamheid. Belangrijk is immers dat de lesstof blijft hangen bij jongeren van zestien/zeventien jaar.

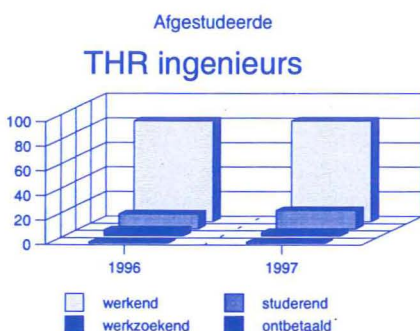
Energie is een schaars artikel

Mede omdat bij de toenemende automatisering en welvaart steeds meer energie verbruikt wordt, zal de consumptie hiervan sterk groeien. Energiebesparing is de meest doeltreffende manier om de schaarste die zich nu al aankondigt te beheersen. Energietechniek is daarom een vakgebied, waarin veel ontwikkelingen plaatsvinden. *(vervolg op blz. 3)*

86% Rijswijkse ingenieurs binnen drie maanden aan 't werk

Aldus een van de conclusies uit de HBO-Monitor 1997, die deze zomer beschikbaar kwam. Deze jaarlijks terugkerende monitor biedt cijfermatig inzicht in de arbeidsmarktpositie van hbo'ers, anderhalf jaar na hun afstuderen. Het onderzoek is in opdracht van de HBO-Raad uitgevoerd. Voor dit artikel zijn de resultaten van de afgestudeerden uit 1996 'gemiddeld' over de vier Rijswijkse opleidingen.

Van de Rijswijkse ingenieurs heeft 82% werk, studeert 15% door aan een binnen- of buitenlandse vervolgoopleiding, is 3% werkzoekend en doet 1% onbetaald werk.

Vinden van werk

Dankzij de monitor is bekend dat 86% van de Rijswijkse ingenieurs binnen drie maanden werk heeft gevonden! Inschrijven bij een uitzendbureau (29%) en solliciteren op advertenties (28%) leveren de meeste banen op. Elf procent vond werk via stagecontacten, terwijl negen procent van de werkzoekende ingenieurs via een open sollicitatie aan de bak kwam.

(vervolg van blz. 2)

Het spreekt vanzelf dat het onderwijs op die innovaties moet inspelen. Met ingang van komend studiejaar zal het nieuwe materiaal beschikbaar zijn op alle mts'en in Rotterdam, Den Haag en Gouda. Vooralnog profiteren circa 200 leerlingen van de nieuwe lesstof met bijbehorende practicummaterialen. In de toekomst zal eenzelfde project starten in andere delen van Nederland.

(Irma Gosliga)

Werkgever

In totaal werkt 36% bij bedrijven met minder dan 100 personeelsleden, 38% bij grote werkgevers met meer dan duizend werknemers en de rest bij bedrijven die tussen de 100 en 1000 mensen in dienst hebben. De Rijswijkse nieuwkomers gaan hoofdzakelijk aan de slag in de industrie, handel en zakelijke dienstverlening en vinden voornamelijk werk in Zuid-Holland.

Dienstverband

Van alle afgestudeerden met een baan werkt 96% in loondienst. Het aantal werkenden met een vaste aanstelling is 57%. Er is een geringe stijging te zien ten opzichte van vorig jaar. 94% van de ingenieurs werkt fulltime. 92% heeft een baan op hbo-niveau, waarbij 71% in de eigen of een verwante studierichting terecht komt. 74% kon aan de slag

zonder dat werkervaring gevraagd werd, dit waren dus starters- of intredebanen.

Negentien procent heeft anderhalf jaar na het afstuderen een leidinggevende functie.

Inkomen

De Rijswijkse ingenieur verdient gemiddeld f 3550,- bruto per maand. Inkomensverschillen tussen de verschillende voltijds hbo-sectoren zijn onderzocht: de salarissen voor afgestudeerden uit het technisch onderwijs zijn het hoogst!

Aansluiting op de arbeidsmarkt

De aansluiting van de opleiding op het werk wordt door 82% van de Rijswijkse afgestudeerden ervaren als voldoende tot goed. Onderwerpen als 'mondelinge presentatie' en 'informatie- en communicatietechnologie' worden door de startende ingenieurs vaak genoemd, als gevraagd wordt naar zaken waar tijdens de opleiding meer aandacht aan zou moeten worden besteed. Overigens zou 80% van de afgestudeerden aan de TH Rijswijk opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen.

Voor meer informatie kun je terecht bij het secretariaat van je eigen studierichting.

(Irma Gosliga)

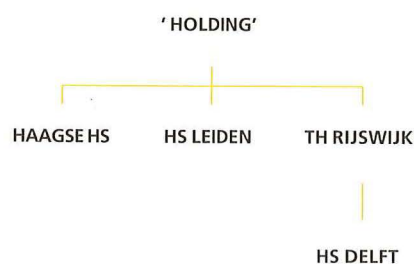

(vervolg van blz. 1)

TH Rijswijk heeft eigen millenniumprobleem

Hij constateerde dat het de verdienste van de medewerkers en de studenten is dat er de afgelopen 25 jaar een goede school is opgebouwd, waar anderen rekening mee houden. Helaas zullen de afnemende studentenaantallen voor technische studies en de steeds lager wordende overheidsbekostiging per student in de toekomst tot financiële problemen leiden. Deze risico's kunnen we als monosectorale hogeschool uiteraard niet opvangen met stijgende studentenaantallen in een andere sector. Om de hoge kwaliteit van het Rijswijkse techniekonderwijs overeind te houden en de werkgelegenheid te behouden, onderzoekt de TH Rijswijk al enige tijd hoe zij haar positie landelijk en in de regio kan versterken.

Landelijk heeft de TH Rijswijk zich daarom enige jaren geleden aangesloten bij de Dutch Quality Schools (DQS). Er wordt naar gestreefd om een zelfstandige eenheid te blijven met een eigen identiteit, maar tegelijkertijd op zo'n manier samen te werken met andere hbo-instellingen dat gezamenlijke lastenverlichting plaatsvindt en concurrentieafspraken gemaakt kunnen worden. Ook in de regio zijn ontwikkelingen in gang gezet. Op 22 april is tijdens een personeelsbijeenkomst al toegelicht dat er plannen met de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Leiden bestaan voor een holding, waarbij drie zelfstandig opererende hogescholen zijn aangesloten.

Tegelijkertijd zijn de Hogeschool Delft en de TH Rijswijk van plan over

te gaan tot een besturenfusie per 1 september 1999 en daarna een instellingsfusie, zodat zij gezamenlijk als derde, meer gelijkwaardige partner deel kunnen gaan uitmaken van de toekomstige holding. Dit betekent tevens dat het overleg over gezamenlijke huisvestingsplannen van de Hogeschool Delft en de TH Rijswijk wordt hervat.

Deze plannen houden onder andere in dat de twee hogescholen de mogelijkheden gaan onderzoeken voor gezamenlijke nieuwbouw op het terrein van de TU Delft.

We vrijen stevig, maar hoe mooi is de bruid en is trouwen wel nodig?

Het geschetste scenario roept vragen op bij de aanwezigen. Studenten roemen de hoge onderwijskwaliteit

"HET EIGEN KARAKTER BLIJFT BEWAARD IN ZO'N HOLDING-CONSTRUCTIE. WE BEPALEN ZELF HOEVER WE WILLEN GAAN"

van de TH Rijswijk, spreken hun waardering uit voor de Rijswijkse kleinschaligheid, 'je kent elkaar en je weet de leiding te vinden', en vragen de collegevoorzitter in hoeverre deze Rijswijkse kenmerken gehandhaafd blijven in de toekomst.

Hans Michalides is daar stellig in: "Het eigen karakter blijft bewaard in zo'n holdingconstructie. We bepalen zelf hoever we willen gaan."

Ook medewerkers vragen hoever de samenwerking zal gaan. Zullen opleidingen binnen de regio maar op één locatie gegeven worden? Volgens Hans Michalides is dat niet noodzakelijk: "Je kunt in een holding concurrentieafspraken maken over het wel/niet opstarten van nieuwe ontwikkelingen op bepaalde locaties, zodat een betere regionale spreiding ontstaat." Heeft er voldoende oriëntatie plaatsgevonden over samenwerkingsconstructies binnen de verticale techniekkolom (lbo, mbo, hbo, wo), waarbinnen wettelijk niet gefuseerd mag worden?

In hoeverre droogt de instroom vanuit

de mts'en op en hoeveel havo-/vwo-leerlingen kiezen straks voor een opleiding binnen het profiel Natuur en Techniek? Is de Hogeschool Delft, die in het profiel Natuur en Techniek weliswaar 'verwante' opleidingen heeft maar aan het saneren is, wel een aantrekkelijke fusiepartner? Een enkeling gaat zover om te suggereren dat de TH Rijswijk beter gelijk kan aanschuiven bij de sector Techniek van de Haagse Hogeschool om de Rijswijkse bevolking jarenlange fusieperikelen te besparen. Daarop volgt direct de vraag of de Rijswijkse onderwijsvernieuwingen onderscheidend genoeg zijn om de hogeschool op lange termijn buiten verdere fusies te houden en of het wel zin heeft om nog nieuwe activiteiten op te starten, gezien de toekomstplannen. Met die vraag maakt Hans Michalides korte metten: "Juist met het oog op onze toekomstplannen moeten we ons blijven onderscheiden door de kwaliteit en de manier van onderwijs, omdat dit de basis is voor onze zelfstandige positie binnen een holding. We moeten vooral gemotiveerd blijven. We moeten gezamenlijk 'gaan' voor de Rijswijkse kwaliteit."

Na het vertrek van de collegevoorzitter worden inhoudelijke en procedurele adviezen verstrekt aan de MR, die toezegt medewerkers en studenten op de hoogte te houden.

(Irma Gosliga)

De MR van de TH Rijswijk heeft inmiddels intensief contact met de MR van de Hogeschool Delft, die in september tijdens een raadsvergadering haar standpunt heeft bepaald. De Rijswijkse MR zal begin oktober eveneens haar standpunt bepalen en vervolgens zullen beide MR'en hun standpunt kenbaar maken aan elkaar, aan de Besturen, de Colleges van Bestuur en uiteraard aan alle collega's en studenten. Gedurende het gehele traject waarin de fusieplannen vorm gaan krijgen, zullen beide MR'en intensief blijven overleggen met de Colleges van Bestuur en zich - al dan niet gezamenlijk - door deskundige derden laten informeren.

En... hoe bevalt het?

Een aantal redactieleden heeft in het prille begin van het studiejaar verschillende eerstejaars benaderd met de vijf onderstaande vragen. En... is er nog onderscheid in de antwoorden van de studierichtingen? Oordeel zelf.

Eerstejaars Elektrotechniek: Adriaan en Adje

Wat was het absolute hoogtepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

Adriaan: "De DIAS en het Ingenieursproject zijn echt leuk. Met de computer hebben we nog niks leuks gedaan."

Adje: "Ja, de DIAS en het Ingenieursproject zijn echt leuk."

Wat was het absolute dieptepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

Adje: "Wiskunde."

Adriaan: "Nee joh, de trein."

Adje: "Ja, de trein, daar ben ik het mee eens."

Welk doel heb jullie je dit studiejaar gesteld?

Adriaan: "Geen. Nou ja, de P halen dan."

Adje: "Ik wil zoveel halen als ik kan."

Kunnen jullie leven met Paars II?

Adriaan: "Haha, vast wel, weet ik veel."

Adje: "Ik heb me nog nooit in politiek verdiept."

Adriaan: "Hoe kan dat nou? Jij moest toch stemmen? Ik gelukkig nog niet."

Wat gaan jullie vanavond doen?

Adriaan: "De X-files kijken en op tijd naar bed. Morgen weer opstaan om 6 uur."

Adje: "Ik wil de X-files ook wel zien, maar ik ga ook nog een videofilm maken van de jeugdvereniging. Het is voor de jeugd van zo'n dertien, veertien jaar in Haastrecht."

(Paul Witte)

Eerstejaars Werktuigbouwkunde: Erik de Heer

Wat was het absolute hoogtepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"Dat was er niet; ik kan er geen bedenken. Niet dat ik het niet naar mijn zin heb hoor, eigenlijk was het tot nu toe één groot hoogtepunt."

Wat was het absolute dieptepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"Deze ochtend. Ik heb slecht geslapen en de Excel-opdracht waar ik mee bezig ben, lukt niet."

Welk doel heb je je dit studiejaar gesteld?

"Het halen, niet echt inspirerend, hè? Ik wil zo snel mogelijk mijn P halen, liefst in een half jaar."

Kun je leven met Paars II?

"Ja, het is de vorige keer ook goed gegaan, dus ik geloof er wel in."

Wat ga je vanavond doen?

"Bassen bij een vriend. Ik ben net overgestapt van gitaar naar bas, vandaar."

(Corine van Kaam)

Eerstejaars Technische Bedrijfskunde: Paulien van Gool

Wat was het absolute hoogtepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"De eerste les vanwege de ontmoeting met iedereen in m'n groep. De DIAS heb ik helaas gemist omdat ik ziek was."

Wat was het absolute dieptepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"Geen... of misschien de eerste toets?"

Welk doel heb je je dit studiejaar gesteld?

"De propedeuse halen, rechttoe rechtaan."

Kun je leven met Paars II?

"Uhhmmm, daar heb ik nog niet echt over nagedacht."

Wat ga je vanavond doen?

"Oppassen op m'n broertje want m'n ouders gaan een avondje uit."

(Grada Vermin)

Eerstejaars Technische Natuurkunde: Martine Draak

Wat was het absolute hoogtepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"DIAS!"

Wat was het absolute dieptepunt van de eerste weken TH Rijswijk?

"Geen."

Welk doel heb je je dit studiejaar gesteld?

"P1 halen."

Kun je leven met Paars II?

"Ja."

Wat ga je vanavond doen?

"Feesten."

(Frans Bouts)

VSB-beurs: de kans van je leven?

VSB-beurs? VSB-beurs? Ken ik dat ergens van? Als je als oplettende student de informatieborden in de school in de gaten houdt, moet je toch enigszins op de hoogte zijn van het bestaan van deze term. Deze beurs heeft mij in staat gesteld om na mijn afstuderen een aanvullende studie in de Verenigde Staten te starten.

Het VSB-fonds biedt je de mogelijkheid om je horizon te verbreden en daarnaast nog relevante kennis op te doen ook. De beurs stelt je in de gelegenheid om, na je afstuderen, een vervolgopleiding, cursus enzovoorts, in het buitenland te volgen.

Extra financiële middelen

Mijn eigen plannen in deze richting begonnen zo'n twee jaar geleden en zo'n anderhalf jaar geleden ondernam ik de eerste stap door contact te zoeken met verschillende universiteiten in de VS. Na een aantal maanden besloot ik te solliciteren. Tijdens de hele sollicitatieprocedure kwam al snel aan het licht dat naast een beurs van de universiteit zelf (zonder welke een volledig 'zelfstandige' studie overigens onmogelijk is) extra financiële middelen onmisbaar waren. Het was anders gewoon een te riskante onderneming. Hiervoor bieden de TH Rijswijk en het VSB-fonds uitkomst via de VSB-beurs, of je nou naar de VS wil of naar Finland, het maakt niet uit. Er is natuurlijk wel een aantal spelregels waaraan je je moet houden. (Informatie hierover kun je tegenwoordig krijgen aan het loket van

het Onderwijsbureau.) Om me dus financieel lekkerder in mijn vel te voelen heb ik de beurs aangevraagd. De 15.000(!) gulden die ik uiteindelijk toegewezen kreeg, was een welkome aanvulling.

Tweeëntwintig mei jongstleden was de uitreiking op de zogenaamde VSB-beurzendag, een week of twee voor mijn vertrek naar de VS. Op een regenachtige woensdagochtend moesten we verzamelen op het station in Den Bosch. Met bussen werden we vervoerd naar een militair oefenterrein een aantal kilometer van het station vandaan. Tot dan toe was het nog volledig onduidelijk geweest wat er die dag allemaal zou gebeuren.

Workshops door asielzoekers

Op het terrein midden in het bos stond een grote tent en al snel bleek dat we nog een stel andere kleinere tenten zelf moesten opzetten. De bedoeling daarvan werd tegen het eind van de ochtend duidelijk, toen we met zijn allen bij elkaar kwamen voor de lunch. Het doel van de dag was om de nieuwe wereldreizigers (de studenten) kennis

te laten maken met andere wereldreizigers (asielzoekers). De tenten die we 's ochtends hadden opgezet werden in de middag gebruikt om een aantal workshops in te houden, die door de asielzoekers werden verzorgd. Op deze manier kregen wij een andere kijk op het bestaan van deze mensen, onder wie veel studenten die vanwege de heersende ideeën in hun land moesten vluchten om hun leven een beter perspectief te geven.

Dat lag op zich niet zover van de reden van de aanwezige Nederlandse studenten vandaan om enige ervaring in het buitenland op te doen: het uitzicht op een betere baan. Deze onderliggende boodschap maakte de dag extra interessant omdat je je meer dan anders verbonden voelde met de asielzoekers.

Dichterlijk slot

De dag werd afgesloten met poëzie, een diner en muziek van een Afrikaanse band. Al met al een interessante dag en zeker een goede inleiding (zowel emotioneel als intellectueel) op de komende reis.

(Edgar Kooijman)

Met ingang van dit studiejaar kunnen studenten voor informatie over buitenlandse stages (en de verdeling van beschikbare beurzen) terecht bij het loket van het Onderwijsbureau.

Openingstijden: 10.00 - 10.30 uur
12.00 - 13.00 uur

Vragen over huur van kamers en bijbehorende rechten en plichten?

Wist je dat het het verstandigst is als je de afspraken over de huur van je kamer schriftelijk vastlegt? Wist je dat onder andere de huurprijs vastgelegd kan worden, maar ook de kosten voor gas, water en licht, en ook huisregels? Wist je dat naast de kale huurprijs de verhuurder ook servicekosten kan berekenen? Wist je dat je binnen de eerste drie maanden na de ingangsdatum van de huurovereenkomst, de aanvangsprijs kan laten toetsen door de Huurcommissie?

Het secretariaat van de Huurcommissie kan je heel veel vertellen over het huren van kamers, het vaststellen van een

redelijke huurprijs, wanneer een huurverhoging is toegestaan, wat er onder servicekosten valt en over de uitspraken die de Huurcommissie kan doen.

Het secretariaat heeft iedere dinsdag en woensdag van 9.00 tot 12.00 uur een inloopsprekkuur.

Het bezoekadres is Huis te Landelaan 492 te Rijswijk. Daarnaast is er iedere dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00 tot 16.00 uur een telefonisch spreekuur.

Het telefoonnummer is (070) 3961 000.

Natuurlijk kun je altijd de brochure 'Huur en verhuur van kamers' opvragen.

*NRC Handelsblad
woensdag 30 september*

Werkgever kiest liever hbo'er dan academicus

AMSTERDAM

(...) Toekomstige vacatures zullen naar verwachting in 55 procent van de gevallen door afgestudeerden aan een hbo worden vervuld en slechts in 5 procent door academici. (...) Hbo'ers worden door hun opleiding vaker geschikt geacht. (...)

Survivalweekend in de Ardennen

Vrijdag 4 september vertrokken we met de studenten van Integraal Arbo-Management en Topjaar Management richting Stoumont in de Belgische Ardennen. Daar stond ons een leuk en afwisselend programma te wachten.

Diezelfde avond begonnen we met een begeleide 'dropping' in de donkere bossen en bergen van de Ardennen. Smalle paadjes langs diepe dalen wisselden af met steile hellingen waar je tegenop moest zien te komen.

Na een tocht van twee uur kwamen we terug bij onze overnachtingsplaats en hebben we een te gek vervolg van de avond gehad. Er werd gekletst, gedanst op goede muziek en gedronken tot diep in de nacht!

Vlotten bouwen

Zaterdagmorgen stond ons een survivalparcours te wachten waarbij ons doorzettingsvermogen danig op de proef werd gesteld. We verplaatsten ons met touwen over het water, klommen in netten, bouwden vlotten en kropen door een ondergronds labrynt. In het kader van teambuilding was er duidelijk sprake van

samenwerken en elkaars kwaliteiten benutten. De één was goed in klimmen en klauteren, terwijl de ander

René Langelaan en Don Rolfes tijdens de kayactocht Coo-Cheneux. (Foto: Maresa Schäffer)

weer een meester was in het knopen leggen bij het bouwen van een vlot. De laatste activiteit die middag was de tokkelbaan!

's Avonds werd onze inzet van die dag beloond met een barbecue in

het attractiepark Telecoo (bij de watervallen van Coo), waar we konden relaxen onder het genot van een hapje en een drankje. Zondag om 10.00 uur zaten we al in de kajak! Na de route van negen kilometer (op een enkele uitzondering na), werd er gerodeld en gekart. Wat gingen die dagen snel voorbij! Als groep hebben we elkaar leren

kennen en enorm veel lol gehad. Bij deze wil ik, namens de studenten, de docenten en in het bijzonder Marlene nogmaals bedanken voor het goed georganiseerde en te gekke weekend! (Judith Geelen)

DQS-managementconferentie

Ook de TH Rijswijk was met het College van Bestuur en een aantal managers vertegenwoordigd op de jaarlijkse managementconferentie. Het thema van dit jaar was 'employability', hetgeen voor de zeven DQS-hogescholen voldoende stof voor discussie en brainstormen opleverde.

'Employability' is misschien wel het beste te vertalen als het beschikbaar zijn en blijven voor het arbeidsproces. In de allereerste discussie bleek al dat er veel kanten aan dit begrip zitten. Employability kan namelijk slaan op het employable zijn van medewerkers van de hogescholen, het employable maken van onze studenten of het nascholen van medewerkers in het bedrijfsleven om ze inzetbaar te houden gedurende hun gehele carrière.

De vraag is of het 'werkzaam' houden van werknemers een zaak is voor werkgevers of individuele werk-

nemers. Welke insteek ook gekozen wordt, het is aantrekkelijk voor hogescholen om een opleidingsaanbod te maken, dat op deze nieuwe trend inspeelt.

Paneldiscussie met bedrijfsleven

Het doel van de conferentie was een oriëntatie op de haalbaarheid van een gezamenlijk opleidingsaanbod. Aanleiding was een fiscale regeling die het voor bedrijven mogelijk maakt medewerkers te stimuleren een opleiding te volgen. Na de discussie en het brainstormen werd duidelijk dat het bij scholing op het

gebied van employability vooral gaat om het toepassen van kennis uit andere of diverse disciplines in eigen vakgebied. Ook metavaardigheden spelen een belangrijke rol. Voor de DQS-partners biedt het voordelen gezamenlijk op deze markt op te treden doordat er op deze manier een groter en gevarieerd opleidingsaanbod gerealiseerd kan worden.

Op de tweede dag stond een panel-discussie met het bedrijfsleven centraal. De aanwezige bedrijven onderschreven het belang van employability. Ook werd duidelijk dat het bedrijfsleven vaak eigen doelstellingen heeft. De werkgever wil graag goed opgeleide hbo'ers in dienst hebben en houden, maar wil ook zelf de regie houden over het opleidingstraject. Een bedrijf kijkt tevens naar de groep werknemers als een geheel (vanaf lbo- tot academisch niveau). (vervolg op blz. 8)

(vervolg van blz. 7)

Zeker in de techniek is employability een groter probleem voor lbo- en mbo-opgeleiden. Daarnaast vindt het bedrijfsleven de noodzaak om aan scholing te doen omdat er een zak met geld is, een slechte aanleiding.

Conclusies

Uiteindelijk is er een aantal belangrijke conclusies te trekken:

- er is een markt en er is geld om een scholingsaanbod te realiseren;
- employability leeft bij het bedrijfsleven;
- er is grote behoefte aan scholing gericht op managementachtige kennis en vaardigheden;
- het toepassen van kennis uit andere disciplines binnen het eigen vakgebied lijkt erg gewaardeerd.

De DQS-partners gaan in de komende tijd een plan ontwikkelen om de haalbaarheid van een gezamenlijk opleidingsaanbod te onderzoeken.

(Yde Bleeker)

TOP 10: Fusie

1. **Natuur en Techniek onder één dak?**
2. **Of houden we elk ons eigen dak?**
3. **Computervirussen én varkenspest.**
4. **Geen e-mailnummer, maar een oormerk.**
5. **Waar ligt Delft eigenlijk?**
6. **In de nieuwbouwSooS is er al melk van de tap.**
7. **Natuur en Techniek, de Witte Motor!**
8. **Wij van techniek zien niets in agrariek.**
9. **Nieuwe tegelvloer wordt grasmat.**
10. **Vrije studiepunten: project koeien melken.**

Gelukkig hebben wij geen vooroordelen.

TH Rijswijk geeft techniek een gezicht!

Dat is de slogan van de nieuwe campagne die jongeren het komende jaar warm moet maken voor de TH Rijswijk. Ons onderwijssysteem, de leerstof en de docenten bepalen immers voor een groot deel hoe studenten techniek zien.

TH RIJSWIJK
GEEFT TECHNIEK
'N GEZICHT

- technische bedrijfskunde - technische natuurkunde -
- elektrotechniek - werktuigbouwkunde -

OPEN DAGEN '98
vr 13 november 14.00 - 18.00 uur
za 14 november 11.00 - 14.00 uur

Meer weten? BEL (070) 3401 500

Technische Hogeschool Rijswijk
Lange Kleiweg 4
www.thrijswijk.nl

Rijswijk
'n Dutch Quality School

In de conceptontwikkeling is onze menselijke maat en het thuisgevoel dan ook als uitgangspunt genomen. We willen de menselijke kant van techniek laten zien: een warm en vernieuwend vakgebied waarin de rol van de mens groot is, niet een koud en kil vakgebied, waar computers en machines domineren. Dit concept is vertaald naar foto's van gezichten. Geen gewone gezichten, maar close-ups van technische voorwerpen in en rondom de TH Rijswijk. De gezichten laten bovendien emoties zien, die de menselijke maat van techniek

studeren aan de TH Rijswijk benadrukken.

De campagne is bedacht door jongeren-communicatiespecialist ComBat en vormgegeven door bureau Vincent Bus.

Wie denkt ook leuke gezichten te zien in technische voorwerpen, dagen wij hierbij uit daar een foto van te maken en die in te leveren bij de afdeling P.R. & Voorlichting. Wie weet wordt jouw foto in de toekomst gebruikt voor voorlichtingsactiviteiten!

(Nicole van Veldhoven)

De man van de 'pot met geld'

Alle studenten krijgen er aan het begin van het studiejaar mee te maken: de financiële administratie. Aan het roer van deze afdeling, waar ook de personeelsadministratie onder valt, staat Nico Burggraaf. Hij is inmiddels al ruim zes jaar werkzaam bij de TH Rijswijk. Reden te meer om de man die de 'pot met geld' beheert eens in de schijnwerpers te zetten.

Nico Burggraaf komt oorspronkelijk uit de accountantswereld. Als accountant controleerde hij eind jaren tachtig de 'boeken' van de TH Rijswijk en adviseerde de hogeschool toen deze in 1987 geconfronteerd werd met de lumpsumfinanciering. Deze vorm van financiering betekende meer vrijheid in de besteding van middelen, maar bracht tegelijkertijd meer papierwerk met zich mee. De school moest nu vaker schriftelijk verantwoording afleggen - en bovendien veel uitgebreider dan voorheen - over de wijze waarop de rijks gelden werden besteed.

Toen er een vacature 'hoofd economisch beheer' vrijkwam op de THR, hoefde Nico niet lang na te denken. Hij besloot het 'controleren' in te ruilen voor het 'zelf doen' en solliciteerde met succes naar de nieuwe baan. Een carrièrewijziging waarvan hij tot op heden nog geen spijt heeft gehad.

Innen en aanmanen

Momenteel (september 1998) houdt de afdeling zich voornamelijk bezig met het innen van de collegegelden. Burggraaf: "Van de 1560 studenten die nu staan ingeschreven, hebben er 1510 collegegeld betaald. De groep van 50 die nog niet heeft gereageerd - ook niet na diverse aanmaningen - wordt persoonlijk benaderd. Via de studierichtingssecretariaten zoeken we uit of de 'achterblijvers' wel of geen lessen volgen. Als ze lessen volgen, worden ze zo nodig uit de klas gehaald en wordt bij hen aangedrongen op directe betaling. We moeten wel, want niet betaald op 1 oktober betekent dat je voor het komend studiejaar niet staat ingeschreven. Een strop voor de student en ook voor de hogeschool. Immers, voor

iedere student die niet betaalt, lopen we een bedrag van ruim f 10.000,- mis." Dit bedrag is opgebouwd uit het collegegeld (dit jaar f 2.750,-) plus de jaarlijkse rijksbijdrage per onderwijsvragende student. "Ondanks de grotere vrijheden die hogescholen nu hebben," vertelt Burggraaf, "blijft de financiële speelruimte beperkt. We kunnen zelf prioriteiten stellen - meer uitgeven aan dit, minder aan dat - maar we

(Foto: Paul Witte)

zitten toch met erg veel vaste lasten. De gebouwen, het personeelsbestand, noem maar op. Zeker een relatief oud personeelsbestand zoals dat van de THR, is weinig flexibel. Je kunt het niet een-twee-drie aanpassen aan de wisselende omstandigheden: mensen ontslaan als de studentenaantallen teruglopen en weer wat nieuw personeel aannemen als de inschrijvingen stijgen. Tijdelijke contracten lijken een mooie oplossing, maar ook aan dergelijke contracten kleven financiële nadelen. Bij het niet verlengen van tijdelijke contracten moet de hogeschool namelijk een deel van het wachtgeld betalen."

Financieel gezond

Desondanks staat de THR er tot nog toe financieel goed voor. Zo heeft

de hogeschool de verbouwing die onlangs heeft plaatsgevonden uit eigen middelen kunnen financieren. Burggraaf: "Op lange termijn moeten we echter rekening houden met een financiële terugslag. De minister van O,C & W heeft drastische bezuinigingen voor het hbo aangekondigd. Deze bezuinigingen zullen dubbel zo hard aankomen bij het technische hbo. Immers, over de hele linie is sprake van een toename in het aantal ingeschreven hbo-studenten, maar bij de sector Techniek nemen de studentenaantallen langzaam af."

Omdat Nico, qua vakgebied, nagenoeg een solofunctie heeft binnen de THR, onderhoudt hij intensief contact met collega's van andere kleine hogescholen. "Je moet er zelf hard aan trekken - zeker in een kleine hogeschool - om van alles en nog wat op de hoogte te blijven. Gelukkig ontvang ik regelmatig informatie van de HBO-Raad, per e-mail, over de allerlaatste onderwijskundige wijzigingen en de organisatorische en financiële problemen die dit met zich kan meebrengen. Daarnaast wissel ik, als lid van een financieel netwerk, regelmatig ervaringen uit met financieel deskundigen van andere hbo-instellingen. Soms mis je het overleg met vakgenoten wel eens, maar de kleinschaligheid van de THR maakt veel goed. De sfeer is goed, het takenpakket breed en gevarieerd. Ik blijf hier voorlopig nog wel even zitten."

(Sandra Duijndam en Grada Vermin)

Naast het hoofd, Nico Burggraaf, bestaat de financiële en personeelsadministratie uit de volgende personen:

- *Bram Kiewiet*: verantwoordelijk voor de budgetbewaking, het verwerken van kas-, bank- en giro mutaties, interne doorberekeningen en het verzorgen van de debiteurenadministratie.
- *Leidy Hazebroek*: verantwoordelijk voor de crediteurenadministratie, de verplichtingenadministratie en het verrichten van betalingen.
- *Sandra Duijndam*: verantwoordelijk voor de personeels- en salarisadministratie en diverse werkzaamheden op het gebied van personeelszaken.

ERP

Enterprise Resource Planning

(www.sap.com/netherlands)

Gerenommeerd middelgroot Softwarehouse

zoekt medewerkers die in teamverband *SAP R/3*[®] software zullen toepassen om bedrijfsprocessen zoals logistiek, accounting, personeelsmanagement en productie te automatiseren.

Onze belangstelling gaat uit naar afgestudeerde HBO en TU studenten die een baan ambiëren aan de top van de software technologie.

Wij bieden:

- Opleiding tot *SAP R/3*[®] specialist
- Riant salaris, ook gedurende de opleiding
- Bedrijfsauto
- Uitstekende werksfeer in een dynamisch bedrijf

Heeft u interesse, neem dan telefonisch of schriftelijk contact op met:

P&P Relations

Postbus 5084

2701 GB Zoetermeer

☎ (FAX) 079-3210023

☎ (Mobiel) 06-50688897

☎ (Mobiel) 06-53280606

E-mail: pp.relations@zdnmail.com

KMP 4: Verbetering van de P-fase

Vorig schooljaar heeft het projectteam Propedeuse (KMP4) gewerkt aan twee opdrachten: de evaluatie van de propedeuse en de uitbreiding van het netwerk van de TH Rijswijk, de Hogeschool Delft en, inmiddels, een negental middelbare scholen.

Twee enquêtes, het netwerk, de hoofden van de vier studierichtingen en de nieuwe studieprofielen voor de middelbare scholen vormden gezamenlijk de input voor de plannen van het komend jaar. Van deze input hebben de studenten het meeste gemerkt door de uitgebreide enquête die eind vorig schooljaar gehouden is. De enquête voor de docenten was nog omvangrijker. Maar dit was dan ook de eerste officiële evaluatie van de propedeuse sinds de invoering van de verschillende leerwegen voor havo (P1-P2), vwo (Pv) en mts (Pm).

De belangrijkste conclusies uit de enquêtes zijn:

- De docenten en de studenten geven bij alle vragen ongeveer dezelfde antwoorden.
- De studeerbaarheid is enorm verbeterd. De havist heeft nu een faire kans in de propedeuse.
- Het aansluitingsprobleem is voor een deel verschoven van de propedeuse- naar de hoofdfase.
- De integratie van studievaardigheden in het vakonderwijs is onvoldoende gerealiseerd.

- De docent is onvoldoende op de hoogte van de voorkennis van de student.
- Het lukt onvoldoende de studenten te motiveren.

Aanbevelingen: verzwaring en...

Het projectteam heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd op basis van alle door hen onderzochte input:

- Verzwaring van de P-fase door, naast kennis, ook vaardigheden en attitude in het programma op te nemen en te gebruiken als selectiemiddel. De integratie van studievaardigheden in het vakonderwijs is hier een onderdeel van.
- Een team van docenten van alle studierichtingen maakt een plan voor de propedeuse, waarin de studenten een leerstijl wordt bijgebracht die leert om te gaan met kennis. De P-docenten worden hierin bijgeschoold.
- Verbetering van de aantrekkelijkheid van het onderwijs; oriëntatie op de beroepspraktijk in de propedeuse uitbreiden.
- Behoud van de goede aansluiting met het toeleverende onderwijs

In het Kwaliteitsmanagementplan (KMP) is een analyse gemaakt van de interne sterkten en zwakten van de hogeschool. Aan de hand daarvan is een aantal projecten gestart. In TêHaëR-Info! wordt beschreven in hoeverre de projectreus op het traject gevorderd is.

- door het onderhouden van een netwerk tussen het voortgezet onderwijs en de hbo en het voortdurend inspelen op veranderingen aldaar.
- Een P-coördinator draagt zorg voor de implementatie van de verbeterde propedeuse.

Uitvoering: verbouwing of groot onderhoud?

Het team gaat het komend studiejaar een plan ter verbetering van de propedeuse opstellen met de volgende doelstelling:

- Uitbreiding van de oriëntatie op de beroepspraktijk.
- Aanscherping van de selectie.
- Behoud van aansluiting met de voorbereidende opleidingen en verbetering van de aansluiting met de hoofdfase.
- Expliciete en hogeschoolbrede introductie van attitude en vaardigheden als selectiecriteria in de P-fase.
- Ook zal KMP4 aan de eventueel gewenste deskundigheidsbevordering van de docenten en de uiteindelijke introductie werken.

(Liesbeth van der Esch en Paul Witte)

slagen en het vervolgetraject van de kwartaal-studentevaluaties zijn de meesten onbekend.

De geënquêteerden bleken unaniem positief te staan ten opzichte van een eigen e-mailaccount voor studenten (inmiddels een feit). Ook ziet een aantal studenten mogelijkheden om door middel van een intranet met een heldere zoekstructuur beter aan informatie te komen dan nu het geval is.

De gegevens van de enquête worden op dit moment nog nader geanalyseerd en vergeleken met de uitslagen van de in juni gehouden interviews onder het personeel (25 in totaal). De uitslag van de enquête is te zien op het THR-netwerk.

(Dolf Pellenbarg)

KMP5: Communicatie met studenten

In het kader van KMP5 zijn in mei 656 enquêtes afgenomen onder studenten over de communicatie tussen de TH Rijswijk en haar studenten.

De studenten werd gevraagd naar hun mening over vier onderwerpen:

1. TH-gids, semesterboeken en studiewijzers.
2. Onderwijs en toetsing.
3. Resultaten, procedures en mededelingen.
4. Toekomstige situatie.

Verreweg de meeste studenten bleken positief te denken over de TH-gids, de semesterboeken en de

studiewijzers, hoewel tijdens vooronderzoek bleek dat de kwaliteit van de studiewijzers sterk uiteenloopt. De elektronische versies op het THR-netwerk bleken nauwelijks bekend en zelden gebruikt te worden.

Intranet

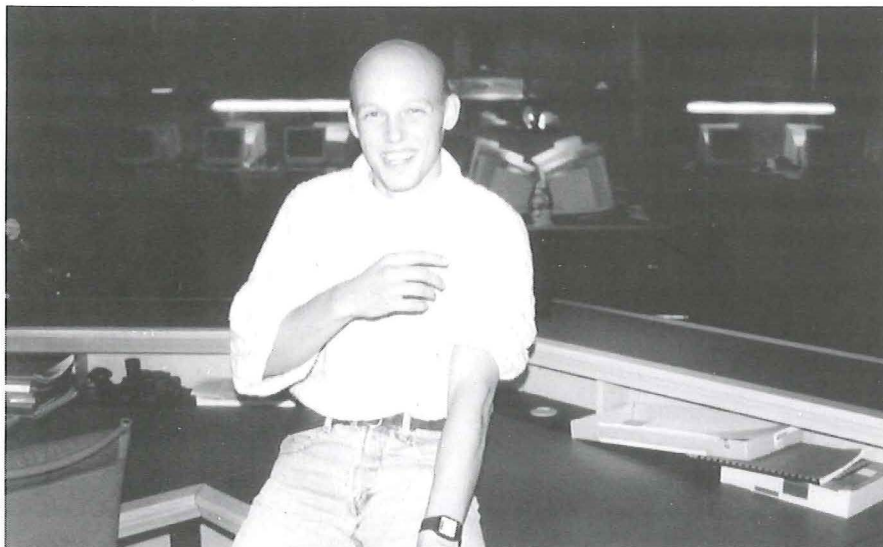
Het oordeel over de communicatie rondom projectonderwijs blijkt gematigd positief. Cijfers blijken vaak niet op tijd bekend te zijn en met de uit-

Martin Vernhout: "Naar de volgende uitdaging"

"Om eerlijk te zijn: ik heb me hier de blubber gewerkt. Alles naar me toegetrokken en echt alles gedaan wat je hier kan doen. Voor de zomer keek ik om me heen en dacht: Dat was het dan. Ik moet een nieuwe uitdaging hebben. Op technisch gebied. Ik wil weer de boeken in. Wakker liggen omdat je iets niet begrijpt. Ik wil weer pieken. Uitdaging. Dat zoek ik. En ik denk dat ik het gevonden heb."

Ik spreek met afgestudeerde Martin Vernhout. Een heel bijzondere. Als student was hij niet alleen student-assistent, maar gaf hij ook lessen. Terwijl hij stage liep, was hij het eerste aanspreekpunt voor een aantal andere stagiairs. En onmiddell-

maken, maar ze moesten wel nadenken en kunnen toepassen. Reproduceren was niet genoeg. Ik heb trouwens een hekel aan reproduceren, dat is mts-niveau of lager. Ze begrepen het en bij de tweede poging werden er veel

Martin in de tot Open Leer Centrum omgebouwde sporthal van de MTS Tinbergen. (Foto: Paul Witte)

lijk na zijn afstuderen gaf hij als docent vele lessen, onder andere Telecommunicatie (vierde jaar Elektrotechniek).

Hekel aan reproduceren

"Omdat ik een leeftijdgenoot van de studenten was, ging het lesgeven heel erg goed. Maar de allereerste tentamenresultaten waren desastreus. De leerstof was niet goed omschreven, dus ik deed wat ik goed vond. Ik vind dat een hts'er meer moet kunnen dan reproduceren. Dat tentamen heb ik toen besproken met de studenten. Hun boosheid was snel over: het was echt goed te

betere resultaten gescoord."

Martin is gedurende anderhalf jaar als vliegende keep opgetreden binnen Elektrotechniek op contractbasis. Dat contract kon toen niet meer verlengd worden en hij kwam terecht op de MTS Tinbergen. Daar is hij geen spat veranderd: ook hier doet hij alles. Hij zet lessen op, draait ze een keer en geeft ze daarna over aan collega's. Hij doet het systeembeheer. Hij is als docent betrokken bij volwasseneneducatie (contractactiviteiten). Kortom hij is nog net zo druk als toen ik hem ruim twee jaar geleden voor het laatst zag.

Enorme toestroom

Hij leidt me rond door het gebouw. Ik ben onder de indruk van de hoeveelheid werkplekken voor studenten. Die zijn niet alleen van moderne pc's voorzien, maar ook het meubilair doet je denken aan een modern bedrijf. Veel hout, modieuze halogeenverlichting. Hier is het goed toeven. Martin: "Tinbergen Techniek investeert in de toekomst: om het onderwijs te verbeteren, wordt veel geld uitgetrokken. We hebben een enorme toestroom van studenten en cursisten, waardoor het gebouw optimaal wordt benut. Het maken van goede roosters wordt natuurlijk wél een stuk moeilijker... We draaien enorm veel cursussen voor bedrijven. Dat kan variëren van een cursusje Word tot Netwerkkoppelingen. Dit is gewoon een aantrekkelijke omgeving, ook voor bedrijfscursussen."

Martin is nog net zo serieus bezig met zijn vak als voorheen. Zo blijkt hij thuis acht computers te hebben (waarvan één in bruikleen). "Die heb je gewoon nodig als je verschillende netwerken, zoals Novell en Windows NT, aan elkaar wilt koppelen." Daarnaast heeft hij nog de scouting, de zendamateurs (alleen nog voor de gezelligheid) en woont hij samen met zijn vriendin.

Uitdaging

"En aan het einde van dit semester ga ik naar het Natlab van Philips. Daar kom ik in een functie die eigenlijk voor een academicus is. Het is ondersteuning van de researchafdeling dus veel communiceren, geconfronteerd worden met telkens nieuwe technische problemen en meedenken. Ik verwacht weer lekker de boeken in te moeten duiken. Daar heb ik een soort heimwee naar: ontdekken, pieken, uitdaging. Ik heb daar trouwens ook cursuslokaaltjes gezien en gevraagd waar die voor dienen. Iedereen die wat te melden heeft kan daar interne cursussen geven. Toen wist ik het zeker: ik ga me daar prima vermaken."

(Paul Witte)